

er nødvendig, og de i øvrigt suppleredes med ufaglærte, ville man inden for det pågældende område med det antal faglærte, der nu er, ved samarbejde med ufaglærte kunne præstere en produktion, der var langt større end nu. Den faglærte vil der altid være brug for, fordi hans alsidighed gør, at han foretrækkes for den tillærte.“

Det var forespørgernes opfattelse, at det offentlige „i videst muligt omfang skal overlade parterne gennem fri forhandlinger at fastsætte lønninger og arbejdsretlige vilkår på arbejdsmarkedet, men forudsætningen må være, at parterne erkender, at de ikke hermed har nogen ret til at give nogle mennesker forrettigheder på andres bekostning, og at løn og arbejdsretlige bestemmelser må øve ret over for den enkelte.

Dette må medføre, at de arbejdsretlige bestemmelser skal være almene, og at man vel kan bestemme, hvorledes et arbejde skal aflønnes, men ikke, hvem der må udføre det, og derved give monopol på arbejdet for nogle. Det må være den fornemste ret, mennesker har, at få lov til at udføre et arbejde, de evner at udføre.“

Der forelå, efter hvad ordføreren udtalte i nogle slutningsbemærkninger, intet oplæg fra regeringen til at klare bolig- og byggeproblemerne. „Det overlades til en kommende regering, men en sådan kommer først til samtidig med overenskomstforhandlingernes påbegyndelse, og den får derfor ingen rimelig mulighed for at rejse spørgsmålet over for arbejdsmarkedets parter. Denne mulighed foreligger så først om to år igen, hvis man da ikke vil øve vold på de afsluttede overenskomster, og det vil de fleste betænke sig på. Når så hertil kommer, at man ikke pludselig kan ændre mentaliteten, hverken hos arbejdere eller arbejdsgivere — og det er helt åbenbart, at mentaliteten er imod dette — så vil ændrede juridiske overenskomstbestemmelser kræve tid for at give resultater. Hvis derfor regeringen ikke på forhånd vil vanskeliggøre det for en ny regering at gå i gang med bygge- og boligproblemerne, bør den tage et initiativ nu.“

Heroverfor gjorde *statsministeren* i sin svartale gældende, at den smidiggørelse af forholdene på arbejdsmarkedet og den bedring af de lavtlønnedes vilkår, der lå både organisationerne og regeringen stærkt på sinde, ikke ville kunne fremmes gennem indblanding i arbejdsmarkedets organisations- og overenskomstforhold.

„Der er for mig“ — udtalte *statsministeren* i sin indgående rede-gørelse — „ingen tvivl om, at en vigtig vej til løsning af disse problemer går gennem en stadig udbygning af rammerne for uddannelsesarbejdet for de ikke-faglærte i takt med det behov, der er konstateret. Jeg vil her gerne benytte lejligheden til at slå fast, at regeringen med den største opmærksomhed følger forholdene på dette felt og er indstillet på at følge udviklingen op med de foranstaltninger, som situationen til enhver tid måtte kræve.

Der kan måske yderligere være grund til at nævne, at regeringen, forinden de ærede medlemmer fra venstre og det konservative folke-